

Het verheugt ons dat de schrijvers van bovenstaande ingezonden mededeling onze waarnemingen hebben kunnen bevestigen. Het is inderdaad juist, dat de door ons beschreven techniek voor de bepaling van de „euglobuline-clotlysis"-tijd afhankelijk is van enige factoren. Wij namen bij onze patiënten dan ook altijd bloed af terwijl zij nuchter waren, zonder stuwning, en terwijl zij zich zoveel mogelijk rustig hielden. Bij volwassenen is dit laatste uit de aard der zaak meer constant te realiseren dan bij kinderen.

Amsterdam, 10 oktober 1961

S. VAN CREVELD
I. A. MOCHTAR

FLUOTHANE

De tijd ligt nog niet zover achter ons dat chloroform als narcoticum in ongenade viel, ondanks de voordelen die het óók had. Wij gaan weer aan ons arsenaal een stof toevoegen, waarvan door alle schrijvers wordt vastgesteld dat het een fatale invloed op de circulatie kan hebben, evenals chloroform. Geen enkele auteur heeft tot nu toe kunnen aantonen, dat het aantal chirurgische (lees therapeutische) mogelijkheden hiermee vergroot wordt. Dat het minder postoperatief braken van de patiënt veroorzaakt, of voor de anesthesist prettiger zou zijn, mag niet als rechtvaardiging voor het gebruik gelden. Onze patiënten zijn slechts gebaat met het vinden van veiliger narcotica. Slechts dán mogen wij hen onderwerpen aan een riskanter procedure, indien daarmee gepaard gaat een grotere kans op genezing.

Literatuur: PEARCE, C. (1961) *Ned. T. Geneesk.* 105, 1820.
Hilversum, 20 september 1961

T. DE JONG

Narcosemiddelen worden volgens menselijke maatstaven getoetst en beoordeeld; deze maatstaven zijn even veranderlijk als de mens zelf en als zijn ervaring.

Chloroform werd aan ons arsenaal toegevoegd op een ongelegen tijdstip, en is reeds enkele jaren later in ongenade gevallen. In die dagen bezat men te weinig kennis van de fysiologische en farmacologische principes, die aan de anesthesie ten grondslag liggen, om van dit krachtige middel op verantwoorde wijze gebruik te kunnen maken.

Zonder uitzondering kunnen alle, tegenwoordig in gebruik zijnde narcosemiddelen „een fatale invloed op de circulatie" hebben. De voorwaarde is overdosering, liefst gecombineerd met hypoxie.

Het is gebleken dat chloroform geen enkele nadelige invloed op de bloedsomloop uitoefent, indien overdosering en hypoxie worden vermeden. Ook met Fluothane is dit het geval!

De voordelen van Fluothane zijn, naar ik meen, door alle schrijvers voldoende belicht.

Tot slot: geen enkel middel is ongevaarlijker dan degene die het toedient; onze patiënten zijn het meest gebaat met het veiliger toedienen van narcose.

Bunnik, 8 oktober 1961

C. PEARCE

BERICHTEN BUITENLAND

Engeland

Gevangenisartsen.— De Prison-commissioners delen in hun verslag over het jaar 1960 mede dat het aantal in volle dienst werkzame gevangenisartsen 52 bedroeg; voorts zijn er 62 „part-timers", meestal huisartsen, voor kleine inrichtingen. In een beschouwing over het onderwerp betreurt de redactie van de *Lancet* (7 oktober, bl. 810) de geringe aandacht die aan de taak van de gevangenisarts wordt geschonken. Gevangenisproblemen zijn vaak samengesteld en uitzonderlijk; daarbij is de betrekking tot de gedetineerde (whose main purpose may be to deceive him) niet zelden moeilijk. De verpleging van zieken gaat niet vlot, de ambtelijke sfeer brengt hinderlijkheden met zich mee en er is weinig contact met de medische buitenwereld. Goed beschouwd moet de gevangenisarts een specialist zijn; het abnormale gedrag dat men misdaad noemt, behoort tot „the sciences of human behaviour, mainly psychiatry, psychology and sociology". Maar door allerlei omstandigheden komt van serieuze opleiding tot dit specialisme weinig terecht. De functie is door laag salaris, herhaalde overplaatsing, langzame promotie, tekort aan personeel enz. voor ambitieuze jonge artsen weinig aantrekkelijk. Intussen stellen nieuwe wettelijke bepalingen zowel op psychiatrisch als op strafrechtelijk gebied nieuwe eisen aan de gevangenisarts. Er worden van hem „new and careful decisions" verlangd, in het bijzonder ter selectering van gevangenen met geestelijke afwijkingen.

Symposium over methotrexaat.— Enige maanden geleden trok een ambtelijke uitlating van het hoofd van de Public Health Service over methotrexaat als middel tegen een bepaalde vorm van kanker de aandacht (vgl. deze rubriek, bl. 1451). In september organiseerden de Lederle Laboratories een symposium te Londen over het onderwerp. Er namen 70 belangstellenden aan deel en van verscheidene kanten werd de toepassing van het middel kritisch bezien. Uit de gezamenlijke uitkomsten bleek opnieuw dat het vooral lijderessen aan chorionepitheloom zijn, die kans op profijt hebben (*Brit. med. J.*, 7 oktober, bl. 954).

Strijd tegen misdaad.— De Londense correspondent van de *New England Journal of Medicine* schrijft in het nummer van 28 september (bl. 640) dat het jaarlijkse aantal berovingen (diefstal met geweldpleging) in Londen ongeveer 700 bedraagt. Als men bedenkt dat het cijfers zijn van een grote stad met een dichte, gemengde bevolking en veel verlokking, dan lijkt het niet abnormaal hoog. De betrekkelijke straffeloosheid — van 10 berovingen wordt slechts in 3 gevallen de dader ontdekt — komt aan de bestrijding niet ten goede. De „Anti-violence League" propageert, haar vreedzame naam ten spijt, lijfstraffen voor deze vorm van misdadigheid. Ook in het parlement besprak men het onderwerp en pleitten er leden voor onbeperkte duur van onder-toezichtstelling van ernstige delinquenten. Ook verlangde men in elk geval van ernstige geweldpleging een geneeskundig rapport. Een der leden herinnerde eraan, dat de Royal Commission in zake de „Law relating Mental Illness and Mental Deficiency" erop heeft aangedrongen, psychopaten als geestelijk zieken te beschouwen, die een andere therapie behoeven dan opsluiten achter de tralies. Een patholoog-anatoom van het ministerie van Binnenlandse Zaken sprak in de Academy of Forensic Sciences over de taak van de arts bij de opsporing van misdaad; hij meende dat het nuttig zou zijn bij de opleiding meer aandacht te geven aan forensische geneeskunde, en verlangde instelling van een diploma voor medische ju-